

## ชอกแซงงานศิลป์

กลับมาอีกครั้งพร้อมความเคลื่อนไหวในแวดวงศิลปวัฒนธรรม... หอสมุดแห่งชาติ ชวน **อ่านหนังสือออนไลน์** “การเรียนรู้ไม่มีสะดุด หอสมุดแห่งชาติไม่หยุดให้ความรู้” โดยจัดทำห้องสมุดดิจิทัลให้สามารถ



อ่านหนังสือได้ง่ายจากที่บ้าน บริการให้อ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ฉบับเต็มจากสำนักพิมพ์ต่าง ๆ นิยายสารออนไลน์ บริการหนังสือหายาก ฯลฯ เข้าถึงการอ่านหนังสืออ่านผ่านได้ทั้งทาง

เว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัล หอสมุดแห่งชาติ <http://mobile.nlt.go.th> หรือดาวน์โหลดแอปพลิเคชัน NLT Library

อีกความเคลื่อนไหว **นิทรรศการ ดำรง วงศ์อุปราช : ทัศนศิลป์แห่งชีวิต** จัดแสดง ณ ห้องนิทรรศการหลัก ชั้น 8 หอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร นิทรรศการจัดแสดงผลงาน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดำรง วงศ์อุปราช ศิลปินแห่งชาติสาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม) ปีพุทธศักราช 2542 ศิลปินผู้มีความสามารถอันรอบด้าน และเป็นผู้มีบทบาทขับเคลื่อนวงการศิลปะของประเทศไทย แสดงผลงานจิตรกรรมและภาพพิมพ์ ตัวอย่างบทความทางวิชาการ และวีดีโอสัมภาษณ์ ฯลฯ ช่วงเวลานี้ชมบรรยากาศบางส่วนและนิทรรศการอื่น ๆ ได้ทางเว็บไซต์หอศิลป์ฯ

# 'ศรีศักร' คำนึงเก็บ '2 ทับหลัง' และกรมศิลป์ส่งคืนท้องถิ่น



ศรีศักร ววลีโกดม

'ศรีศักร' คำนึงกรมศิลป์จ่อเก็บ 2 ทับหลังไว้  
พช.พระนคร เน้นเลิกนิทรรศการเน้นรูปแบบศิลปะ  
ย้ำความหมายต่อท้องถิ่นต้องมาก่อน ด้านปลัด  
สระแก้วชี้นำของจริงกลับมาไว้ที่เดิม เชื่อชาวบ้าน  
ในพื้นที่ศรัทธา เลื่อมใส รักษาได้ (อ่านต่อหน้า 2)

## ต่อจากหน้า 1

### 2 ทับหลัง

สืบเนื่องกรณีทับหลังปราสาทหนองหงส์ อ.โนนดินแดง จ.บุรีรัมย์ และ ทับหลังปราสาทเขาโล้น อ.ตาพระยา จ.สระแก้ว ที่สหรัฐอเมริกาส่งคืนให้ไทย ได้เดินทางถึงสนามบินสุวรรณภูมิแล้วเมื่อเย็นวันที่ 28 พฤษภาคมที่ผ่านมา โดยเบื้องต้นกรมศิลปากรมีแนวคิดว่าจะหลังการบวงสรวง และจัดแสดงให้ประชาชนเข้าชมที่พระที่นั่งอิศราวินิจฉัย ภายในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (พช.) พระนคร จะเก็บรักษาไว้ในพช.พระนครต่อไป โดยทำแบบจำลองเพื่อให้ท้องถิ่นนำไปจัดแสดง ด้วยเหตุผลด้านการเก็บรักษาโบราณวัตถุที่ดีกว่านั้น

เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม ศาสตราจารย์พิเศษศรีศักร ววลีโกดม นักประวัติศาสตร์ชื่อดัง เจ้าของรางวัลวัฒนธรรมเอเชียฟูกูโอกะ กล่าวว่า ขณะนี้ท้องถิ่นตื่นตัวเรื่องความรักในมรดกวัฒนธรรมอย่างมาก ทับหลังที่ได้

คืนมาทั้ง 2 ชิ้น เป็นมรดกวัฒนธรรมของท้องถิ่นเป็นอันดับแรก อันดับสองคือของชาติ ทั้งชาติ ทั้งรัฐ ทั้งท้องถิ่นมีสิทธิที่จะรักษาไว้ได้ อย่างไรก็ตาม ในแง่ที่ท้องถิ่นดูแลไม่ได้ รัฐต้องเข้ามาเกี่ยวข้องโดยการเก็บรักษาไว้ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติแล้วจำลองทับหลังไปที่ปราสาททั้ง 2 หลัง แต่ถ้าท้องถิ่นมีกำลัง ยืนยันว่าสามารถดูแลได้ ก็ต้องคืนให้ท้องถิ่น ซึ่งก็ต้องมีการตกลงกันระหว่างราชการกับท้องถิ่น แต่ไม่แน่ใจ

ว่ากรมศิลปากรจะสามารถพูดให้ท้องถิ่นเข้าใจได้หรือไม่ หากไปพูดในลักษณะแสดงอำนาจ ก็จะทำให้เกิดปัญหา ในขณะที่เดียวกัน ถ้าท้องถิ่นทำการท่องเที่ยวอย่างเดียวก็ไม่มีประโยชน์

"ทับหลัง 2 ชิ้นนี้เป็นทั้งสมบัติชาติ และสมบัติท้องถิ่น อย่างน้อยกรมศิลปากรต้องรู้ว่า ความรู้สึกหวงแหนของคนท้องถิ่นเขามีแค่ไหน ถ้าเขาคิดว่าดูแลได้ ก็ต้องคุย ต้องตกลงกันว่าจะดูแลรักษาด้วยวิธีไหน กรมศิลป์ก็ต้องเป็นผู้ช่วยให้คำแนะนำวิธีการ เทคนิคทางวิชาการ ว่าต้องทำอะไร ต้องให้ความรู้ที่เชื่อมโยงกับสังคม วัฒนธรรมของเขา อยู่ที่ศักยภาพของกรมศิลปากรว่าเข้าใจสิ่งนี้หรือเปล่า" ศาสตราจารย์พิเศษศรีศักรกล่าว

ศาสตราจารย์พิเศษศรีศักร กล่าวว่า ส่วนกรณีที่ยึดนิทรรศการกรมศิลป์มีแนวคิดว่าจะเก็บรักษาไว้ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (พช.) พระนคร โดยทำแบบจำลองเพื่อให้ท้องถิ่นนำไปจัดแสดง ส่วนตัวมองว่า ถ้าจะเก็บไว้ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติจริงๆ ควรส่งไปเก็บรักษาไว้ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติที่ใกล้กับปราสาททั้ง 2 หลัง คือ พช. ปราจีนบุรี และ พช.พิมาย ไม่จำเป็นต้องเก็บไว้ที่ส่วนกลางในกรุงเทพฯ อย่าง พช.พระนคร ซึ่งมีทับหลังมากมายอยู่แล้ว

"ทับหลังมาจากจังหวัดไหน ก็ควรส่งคืนไปจังหวัดนั้น ถ้าจะเก็บในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ก็ควรเป็น พช. ในท้องถิ่น ไม่ใช่เก็บไว้ส่วนกลางในกรุงเทพฯ ถ้าเอามาเก็บที่ พช.พระนคร ก็ไม่มีความหมาย ทับหลังอย่างนี้มีที่วราชอาณาจักร จะเอามาเก็บไว้ที่นั่นทำไมเยอะแยะ

การจัดนิทรรศการก็เหมือนกัน อย่าจัดแต่ในกรุงเทพฯ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติในท้องถิ่นซึ่งก็ต้องจัดด้วย โดยค้นคว้าและนำเสนอความหมายของทับหลังทั้ง 2 ชิ้นมาเผยแพร่ทำงานวิชาการออกมาให้เห็น ไม่ใช่จัดแสดงแต่รูปแบบศิลปะ นำเบื้อ ความสำคัญด้านประวัติศาสตร์ศิลปะเป็นเรื่องหนึ่ง แต่ในการให้ความรู้ชาวบ้าน ความหมายในการเป็นสิ่งสำคัญในศาสนสถานสำคัญกว่าสำหรับท้องถิ่น เลิกเสียที่สำหรับจัดนิทรรศการที่เน้นประวัติศาสตร์ศิลปะ รูปแบบนั้น รูปแบบนี้ ศิลปะบาปวนอย่างนั้นอย่างนี้ แต่ต้องทำให้เห็นว่ามีความเป็นมา และความสัมพันธ์กับสังคมวัฒนธรรมในท้องถิ่นอย่างไร ไม่ใช่เน้นศิลปะ แต่ต้องเน้นที่ความหมาย" ศาสตราจารย์พิเศษศรีศักรกล่าว

เมื่อสอบถามว่า จะเดินทางไปชมนิทรรศการเกี่ยวกับทับหลังปราสาทหนองหงส์ และปราสาทเขาโล้นที่ พช.พระนครหรือไม่ ศาสตราจารย์พิเศษศรีศักร กล่าวว่า ตนคงไม่ไป ถ้าจัดแสดงแบบประวัติศาสตร์ศิลปะ เพราะดูแล้วเมื่อ จัดแบบซ้ำๆ ถ้ามีอย่างอื่นค่อยไป

ด้านนายวัลลภ ปรวัตวิวงศ์ ปลัดจังหวัดสระแก้ว กล่าวว่า ทราบว่าทับหลังปราสาทเขาโล้น ได้สูญหายไปนานแล้ว เมื่อได้คืนมา

ทับหลังดั้งเดิมตั้งอยู่ตรงไหน ควรนำมาตั้งอยู่ตรงนั้น ไม่ควรนำทับหลังที่จำลองขึ้นมาแล้วนำมาตั้งไว้หน้าของจำลองมาแทนคงไม่ได้ ถ้านำของจำลองไปแทนที่ของดั้งเดิม คงจะไม่มีคนมาดู ของจริงเก็บไว้ที่ไหน คนก็ไปดูที่นั่นเมื่อได้มาแล้ว เชื่อว่าชาวบ้านในพื้นที่จะรักษาได้ พร้อมทำพิธีบวงสรวง ทำพิธีประดิษฐานให้ชัดเจน ตั้งให้เรียบร้อย มีการประชาสัมพันธ์ออกสื่อให้เป็นที่รู้จักทั่วไป ในขณะที่เดียวกันจะมีกลุ่มที่ขึ้นขอบด้านโบราณสถาน ก็จะได้ชมโบราณสถานอื่นๆ ในละแวกเดียวกันด้วย เช่น ปราสาทสติกกอกธม ปราสาทเขาน้อย สิชมพู ปราสาทห้วยพะโย รวมถึงปราสาทเขาโล้นด้วย สามารถเที่ยวชมปราสาทโบราณได้หลายจุด ดังนั้น ของเก่าของดั้งเดิมชาวบ้านมีความเชื่อ ความศรัทธา และความเลื่อมใส ดังนั้นทับหลังดั้งเดิมอยู่ที่ใดก็ควรอยู่ตรงนั้น

มาแล้วจ้า “พี่ห้อย” จะพาน้องๆ ไปสนุกกับ “แฮ็ลจรู” มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม สาขา กีฬาภูมิปัญญาไทย กีฬาพื้นบ้าน ปี 2564

แฮ็ลจรู เป็นกีฬาที่ชาวบ้านภาคกลางสมัยก่อนเล่นเพื่อการออกกำลังกาย ซึ่งเป็นการละเล่นเลียนแบบอาการดิ้นรนเอาตัวรอดของสัตว์เลื้อยคลาน แก่แก่ชนิดหนึ่งของไทยที่ชื่อว่า “แฮ็” ซึ่งถูกชาวบ้านวางบ่วงดักจับที่ปากรูบ่วงจะรัดที่ลำตัวแฮ็และพยายามจะตะเกียกตะกายหนีลงรู โดยจะมีผู้เล่น 3 คน และผู้ตัดสิน 1 คน อุปกรณ์การเล่น 1. เชือก 3 เส้น ขนาดยาวประมาณ 5 เมตร 2. ทำเชือกเป็น 3 เส้น ออกจากจุดกึ่งกลางเดียวกัน โดยให้รัศมีหรือระยะห่างระหว่างเส้นพอกัน ขีดวงกลมไว้ที่พื้น 3 วง รัวทั้ง 3 ด้าน

วิธีเล่น 1. กำหนดผู้เล่นฝ่ายละคนรวม 3 คน ยืนหันหลังให้กันเป็น 3 แฉก ตามแนวเส้น ให้เชือกผูกเอาผู้เล่นคนละเส้น นำปลายเชือกทั้ง 3 เส้นมาผูกรวมกันให้แน่นไว้ที่จุดกึ่งกลาง ให้ความยาวของเชือกจากจุดกึ่งกลางไปยังผู้เล่นทั้ง 3 คน เท่ากัน ผู้ตัดสินยืนเหยียบจุดรวมของเชือกทั้ง 3 เส้น รัวที่จุดกึ่งกลางสนาม ผู้เล่นแต่ละคนยืนดึงเชือกหันหน้าไปทางวงกลมสีขาว 2. เมื่อได้สัญญาณเริ่มเล่น ให้แต่ละคนออกแรงเดินไปวงสีขาวของตนไว้ให้ได้เร็วที่สุด 3. ผู้เล่นคนใดถึงวงกลมสีขาวก่อนจะเป็นผู้ชนะ

กติกาการเล่น 1. ก่อนสัญญาณเริ่มเล่นทุกคนต้องอยู่ในท่ายืน มือและเข่าต้องไม่สัมผัสพื้นและเชือกต้องอยู่ระดับเอวขณะเล่นจะใช้ท่าใดแล้วแต่ความถนัดของแต่ละคน 2. ขณะเล่นห้ามใช้มือจับเชือกหรือห้ามจับอุปกรณ์ที่ผูกเอา.




## กิจกรรมนอกร่าง

○ **แนะแนวออนไลน์..อุทยานการเรียนรู้** ที่เลปาร์ก ขานน้อมร่วมงานแนะแนวออนไลน์ เช่นแนะแนวภาคการศึกษาแบบเข้มข้น,แนะแนวทักษะที่สำคัญและชมนิทรรศการออนไลน์ที่รวบรวมทักษะศตวรรษที่ 21 ฉบับจำเป็นเข้าใจง่าย นื่องๆที่สนใจรับฟรีทุกกิจกรรมผ่านทางออนไลน์ วันที่ 18-20 มิ.ย.นี้ เวลา 18.00-20.00 น. ทางเฟซบุ๊ก : แนะนำให้แนว และเฟซบุ๊ก : TKPark อุทยานการเรียนรู้สนใจลงทะเบียนล่วงหน้าและสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ โทร.08-4900-7898 และ 09-5968-1941

○ **ประกวดคลิปสัญจรดี...กรมส่งเสริมวัฒนธรรม** จัดโครงการประกวดทำคลิปเผยแพร่ "สัญจรดี วิถีไทย ปีที่ ๒ ในหัวข้อขับเคลื่อนชีวิตชาวจิตซ้าย" ปีที่ 2 เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาราชาชและส่งเสริมให้เยาวชนรุ่นใหม่ได้มีพื้นที่ในการแสดงออกแบ่งการประกวดเป็น 2 ระดับ ได้แก่ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6,



ประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)หรือเทียบเท่าและระดับอุดมศึกษา, ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)สามารถส่งผลงานแบบบุคคลหรือทีมก็ได้ โดยแบบทีมต้องไม่เกิน 3 คนความยาวคลิป 2-8 นาทีการประกวดจะแบ่งออกเป็น 2 รอบคือ รอบคัดเลือก โดยทีมหรือคนที่ผ่านรอบคัดเลือก จะได้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการกับผู้กำกับภาพยนตร์ ยูทูบเบอร์ และเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม นื่องๆสนใจสมัครและส่งผลงานได้ถึงวันที่ 18 ก.ค.นี้ดูรายละเอียดและดาวน์โหลดใบสมัครได้ที่เว็บไซต์ [www.twtvdo.com](http://www.twtvdo.com) และเฟซบุ๊ก : กรมส่งเสริมวัฒนธรรม และไลน์: @วัฒนธรรม

ตะลุยกโลกใบใหญ่ สัปดาห์นี้ “พี่ม้ามังกร” พาเพื่อนๆ ไปท่องโลกออนไลน์ เรียนรู้งานศิลป์ ในช่วงแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ผ่าน เพจเฟซบุ๊ก : สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย แอชแท็กหัวข้อ “#ร่วมสมัยวันละคำ” ภายใน แอชแท็ก “#ร่วมสมัยวันละคำ” ได้รวบรวมบทความเชิงสารคดี จากการสัมภาษณ์บุคคล

ในงานศิลปะร่วมสมัย มุ่งหวังให้ความรู้ ประสบการณ์ และแนวคิดในการสร้างสรรค์ ผลงานของคณากรศิลปะร่วมสมัย สามารถกระตุ้นความคิดให้เกิดแรงผลักดันในเชิงบวกแก่ผู้อ่าน ช่วยสร้างแรงบันดาลใจให้แก่วิศวศิลป์ โดยสามารถ



สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

## สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

Government Organization



เพลินมากมาย เช่น บทความจากการสัมภาษณ์ ของ “วีระ กล้ากล้าชาย” ศิลปินศิลปะเรียลลิสติก มีหลักการทางศิลปะในเชิงปรัชญา บนพื้นฐานของความจริงประจักษ์ชัด ในผลงานพระบรมฉายาสาทิสลักษณ์ ในหลวงรัชกาลที่ 9, รัชกาลที่ 10 และพระบรมวงศานุวงศ์, ภาพอ.ถวัลย์ ดัชนี และภาพดารานักแสดงเป็นต้น การนำเสนอผลงานศิลปะ



การออกแบบสู่งานจิตรกรรมสีน้ำมันในรูปแบบแกะสลักไม้ของ “วิระศักดิ์ มนต์แก้ว” เจ้าหน้าที่ออกแบบและแกะแม่พิมพ์ชำนาญงานของธนาคารแห่งประเทศไทย, การนำเสนอขลุ่ยไทยร่วมสมัย จิตวิญญาณไทยในความเป็นสากล จาก “อ.ธนีสร์ ศรีกลิ่นดี” ศิลปินแห่งชาติ ซึ่งพัฒนาขลุ่ยไทยให้มี

งานสถาปัตยกรรมร่วมสมัย “วิษณุพงษ์ หนูพันธ์” ที่ถ่ายทอดแนวความคิดสะท้อนมุมมองความจริง



นำไปต่อยอดสร้างประโยชน์ให้กับตนเองและเพื่อสร้างรายได้ให้คนในชุมชนต่างๆ

ดนตรีเทียบเท่ากับเครื่องดนตรีสากลมากถึง 28 รุ่น จิตรกรรมภาพเหมือนในสไตล์ “อำพุกันสนาะ” ที่มีความรู้สึกเหมือนได้ชมภาพยนตร์หรือเรื่องสั้นแนวอินดี้



ในวงการศิลปะร่วมสมัย ทั้งศิลปินศิลปากรศิลปเป็นแห่งชาติ นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ ศิลปินรุ่นใหม่ ตลอดจนผู้มีความรู้ความสามารถ

โดยน้องๆ จะได้รับทั้งสาระความรู้และความเพลิดเพลิน

หรือเรื่องสั้นแนวอินดี้ หรือคอมมดี้เต็มไปด้ายบรรยายกาศสนุกสนาน ขบขัน จริงใจ, เรื่องราว ผู้สืบทอดลมหายใจหัดศิลปะงานแหวกประกอบเครื่องสดสายสุกช่างวัดจำปา โดย “ทวิศักดิ์ หว่างจันทร์”, ช่างปั้นแห่ง

ของชีวิตที่สอดแทรกพุทธ-



“โรบอท” โดย “จิตติ จำเนียรไว” ที่ถ่ายทอดงานศิลปะผสมผสานรูปแบบ POP ART และ LOW BROW ART และงานศิลปะเข้าไว้ด้วยกัน, การเผยแพร่หลักการดำเนินชีวิตของ “พิชิต ไปแดน” ศิลปินทัศนศิลป์ เมืองเหนือ ผู้อุทิศตนเป็นครูศิลปะ ที่ยึดมั่นในหลักปรัชญาเศรษฐกิจ



ปรัชญาและเรื่องราวความเชื่อ ความศรัทธาให้ได้ขบคิด, จิตรกรรมภาพวาดหญิงสาวใน อุดมคติที่แข็งแกร่ง มีชีวิตชีวา และ ดวงตากกลมโตที่สร้างสรรค์โดย “อัญชลี อารยะพงศ์พาณิชย์”, งานศิลปะ

พอเพียงและถ่ายทอดผลงานผ่านแสงเงาเล่าเรื่องวิถีศรัทธาและความเพียร ตามรอยในหลวง ร.9 เป็นต้น ช่วงนี้ห้องง่อยที่บ้านสามารถ แวะเวียนเข้าไปเสพงานศิลปะกันได้ และอย่าลืมดูแลตัวเองสวมหน้ากาก เว้นระยะห่าง เพื่อความปลอดภัย ห่างไกลโรคด้วยนะครับ.